

Legea referitoare la ordinea judecării proceselor în materie civilă, sesizată la CCR

Presedintele Klaus Iohannis a trimis, miercuri, Curtii Constitutionale a României (CCR) o sesizare de neconstitucionalitate asupra Legii pentru modificarea art. 215 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedura civilă.

Legea supusă controlului de neconstitucionalitate are ca obiect de reglementare completarea Codului de procedura civilă cu dispoziții referitoare la ordinea judecării proceselor în materie civilă.

Potrivit actului normativ, pentru fiecare ședință de judecată se va întocmi o listă cu procesele ce se dezbate în aceeași zi, care va fi afișată pe portalul instanței și la usa sălii de ședință cu cel puțin o oră înainte de începerea acesteia. Lista va cuprinde și intervalele orare orientative fixate pentru strigarea cauzelor, fiind obligatorie stabilirea unor intervale orare diferite pe grupe de cauze, respectiv fixarea cauzelor în care se administrează probațiune extinsă de regulă în intervalele finale ale ședinței de judecată. Dispozițiile art. 220 sunt aplicabile.

"Fără a pune în discuție necesitatea unei mai bune organizări a administrării actului de justiție, ca serviciu public oferit justitiabililor, în deplin respect pentru aceștia și toți participanții la actul de justiție, în forma transmisă la promulgare, Legea pentru modificarea art. 215 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedura civilă încalca dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta sa referitoare la calitatea legii, ale art. 61 alin. (2) coroborat cu art. 75 alin. (1) care consacră principiul bicameralismului, ale art. 124 alin. (3) referitor la independența judecătorilor și supunerea acestora numai legii, precum și ale art. 133 alin. (1) și 134 alin. (2) și (4) cu privire la rolul și atribuțiile Consiliului Superior al Magistraturii, prin raportare la art. 75 alin. (1), (4) și (5), coroborat cu art. 73 alin. (3) lit. 1)", spune șeful statului în sesizare, arătând că Parlamentul i-a transmis legea în vederea promulgării pe 8 mai.

Șeful statului arată că legea încalca principiul bicameralismului, deoarece la Senat a fost respinsă, iar la Camera Deputaților a fost adoptată cu amendamente.

"Adoptând în calitate de Camera decizională legea dedusă controlului de constituționalitate, Camera Deputaților a sustras dezbaterii și adoptării primei Camere, respectiv Senatului, modificări și completări ce vizează aspecte importante ale legii, precum introducerea de obligații și atribuții în sarcina Consiliului Superior al Magistraturii, respectiv Secției pentru judecători a acesteia", spune Iohannis.

Șeful statului arată că forma finală a legii se îndepărtează în mod substanțial și fără o justificare obiectivă de la scopul și filosofia inițiale.

"Dacă scopul inițial al legii a fost cel de îmbunătățire a unor practici ce tin de bună gestionare a aglomerației din sala de judecată, în forma adoptată de Camera decizională a fost instituit un mecanism neclar de verificare a realizării acestei noi obligații, contrar rolului și atribuțiilor CSM. Având în vedere efectele unui astfel de mecanism neavut în vedere de inițiator, importanța unor reguli clare în materia respectării normelor de procedură civilă, garanțiile instituite de cadrul normativ în vigoare în privința derulării procesului civil, apreciem că prevederile introduse trebuiau să fie adoptate de ambele Camere ale Parlamentului", afirmă Iohannis.

De asemenea, președintele Iohannis indică faptul că există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului.

"Prin urmare, modificările realizate de Camera Deputaților, Camera decizională, sub aspect cantitativ și calitativ sunt de natură să contravina exigențelor principiului bicameralismului instituit de art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție, aspect ce atrage neconstitucionalitatea Legii pentru modificarea art. 215 alin. (1) din Legea nr.

134/2010 privind Codul de procedura civila, în ansamblul sau", sustine seful statului.

Presedintele Iohannis invoca si încalcare a prevederilor referitoare la calitatea legii si respectarea normelor de tehnica legislativa privind integrarea modificarilor în ansamblul legislatiei.

Şeful statului arata ca punerea în aplicare a noii dispozitii a legii va fi în sarcina completului de judecata care este competent sa organizeze desfasurarea sedintei de judecata, complet ce va fi obligat sa stabileasca intervale orare diferite pe grupe de cauze cu fixarea cauzelor în care se administreaza probatiune extinsa, de regula, în intervalele finale ale sedintei de judecata.

"Apreciem însa ca aceasta solutie legislativa nu este susceptibila de a contribui în toate cazurile la realizarea cu promptitudine a interesului înfaptuirii justitiei, contrar scopului ei declarat. Astfel, în functie de complexitatea probatoriului administrat si chiar de riscul pieririi unor probe, aspecte ce în mod obligatoriu trebuie sa ramâna la aprecierea exclusiva a judecatorului/completului de judecata, o cauza poate fi fixata chiar la începutul sedintei de judecata tocmai pentru a se raspunde cu promptitudine realizarii interesului înfaptuirii justitiei. Or, instituirea obligatiei de a striga o anumita cauza, de regula, la sfârşitul sedintei de judecata poate fi de natura sa împiedice administrarea eficienta a procesului, iar fixarea ordinii cauzelor în functie de criteriul administrarii probatiunii extinse poate reprezenta un impediment, ar putea conduce la disfunctionalitati, nu la solutionarea problemelor de ordin administrativ a caror rezolvare se urmareste prin solutia legislativa critica. Aceasta întrucât, nu de fiecare data este posibil sa se anticipeze timpul alocat unei cauze, natura probelor, ori durata de administrare a acestora ce poate varia în functie de diverse incidente procesuale ce pot interveni cu ocazia administrarii acestora", arata Iohannis.

Presedintele Iohannis subliniaza ca orice lege trebuie sa asigure pentru destinatarii lor - justitiabili, participanti la actul de justitie si judecatori - un cadru normativ stabil si predictibil, în caz contrar fiind afectata nu doar calitatea legii, prin nasterea unei situatii de incertitudine juridica si a unei aplicari neunitare, ci chiar înfaptuirea justitiei realizata de judecatori, carora le va incumba obligatia de a aplica norme cu dispozitii contradictorii.

"Consideram ca noua solutie legislativa avuta în vedere prin modificarea alin. (1) al art. 215 din Codul de procedura civila este de natura sa afecteze desfasurarea activitatii instantelor, nefiind corelata cu dispozitiile deja existente la alin. (2) - (4) ale aceluasi articol si contravenind chiar dispozitiilor art. 124 alin. (3) din Constitutie ce consacra doua principii: independenta judecatorilor si supunerea lor numai legii. În acest sens, subliniem ca principiul supunerii judecatorului numai legii trebuie privit întotdeauna în acord cu dispozitiile art. 1 alin. (5), dar si cu art. 124 alin. (4) din Constitutie", spune el.

Şeful statului mentioneaza ca o asemenea reglementare care sa contina norme ce prevad în detaliu administrarea desfasurarii sedintei de judecata nu impune instituirea lor prin lege ca act al Parlamentului, ci tine, mai degraba, de domeniul legislatiei secundare.

"Intervenind asupra Codului de procedura civila cu dispozitii privind modificarea regulilor referitoare la desfasurarea proceselor, nu se poate sustine ca legea dedusa controlului de constitutionalitate nu are implicatii asupra dreptului la un proces echitabil si, implicit, asupra unui drept fundamental al omului consacrat de art. 21 alin. (3) din Constitutie. Din aceasta perspectiva, consideram ca solutia legislativa ar fi trebuit sa fie însoţita de o evaluare preliminară a impactului asupra dreptului la un proces echitabil, în acord cu dispozitiile art. 7 alin. (31) din Legea nr. 24/2000, norme cu valoare constitutională prin raportare la art. 21 alin. (3) din Constitutie", afirma seful statului.

Iohannis spune ca si dispozitiile cu privire la luarea în considerare a sesizarilor anonime vin în contradicţie cu prevederile art. 7 din OG nr. 27/2002 privind reglementarea activitatii de solutionare a petitiilor, potrivit carora petitiile anonime sau cele în care nu sunt trecute datele de identificare a petitionerului nu se iau în considerare si

se claseaza.

Presedintele Iohannis invoca si incalcarea prevederilor din Constitutie referitoare la rolul si atributiile Consiliului Superior al Magistraturii, prin raportare la art. 75 alin. (1), (4) si (5), coroborat cu art. 73 alin. (3) lit. 1) din legea fundamentala.

Şeful statului afirma ca în conditiile în care Camera Deputatilor, for decizional, a adoptat o prevedere referitoare la organizarea si functionarea CSM si a instantelor judecatoresti, aceasta ar fi trebuit sa procedeze la întoarcerea legii la Senat pentru art. II si III, pentru care aceasta era Camera decizionala si avea competenta de a decide definitiv.

Presedintele Iohannis solicita CCR sa admita sesizarea de neconstitutionalitate si sa constate ca actul normativ este neconstitutional în ansamblul sau.